

Statsforvalterens tilråding til
Miljødirektoratet om vern av skog for
Fyranflaget, Krødsherad kommune

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og
Akershus, februar 2026

Innhold

1.	FORSLAG.....	3
1.1	Hjemmelsgrunnlag	3
1.2	Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget	4
1.3	Andre interesser.....	5
1.4	Planstatus.....	5
2.	SAKSBEHANDLING.....	5
2.1	Saksbehandlingsprosesser	5
2.2	Konsultasjon med Sametinget og reinbeitedistrikt	5
2.3	Forholdet til utredningsinstruksen	5
2.4	Forvaltningsmyndighet	6
3.	VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANEN	6
3.1	Navn	6
3.2	Avgrensing.....	6
3.3	Verneforskriften.....	6
4.	FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER	7
4.1	Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser	7
4.2	Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser	7
4.3	Avveining skogvern - skogbruk.....	7
5.	Beskrivelse av det enkelte område med merknader	8
1.	Fyranflaget, Krødsherad kommune	8

1. FORSLAG

Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus tilrår vern av Fyranflaget naturreservat i medhold av naturmangfoldloven (lov om forvaltning av naturens mangfold). Området er et nytt naturreservat.

Tilrådingen omfatter 1071 dekar nytt verneareal. Totalt skogareal er 1071 dekar, og av dette er 1028 dekar produktiv skog.

Området som foreslås vernet er:

1. Fyranflaget naturreservat, Krødsherad kommune, Buskerud fylke

1.1 Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet i medhold av naturmangfoldloven § 34 og § 62.

Området foreslås vernet som naturreservat, jf. naturmangfoldloven § 37. Vilkåret for å kunne opprette et naturreservat etter naturmangfoldloven § 37 er at arealet enten inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, representerer en bestemt naturtype, på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold, utgjør en spesiell geologisk forekomst eller har særskilt naturvitenskaplig verdi.

Naturreservatet skal bidra til bevaringsmålene i naturmangfoldloven § 33, blant annet bokstavene *a* (*variasjonsbredden av naturtyper og landskap*), *b* (*arter og genetisk mangfold*), *c* (*truet natur og økologiske funksjonsområder for prioriterte arter*).

Verneområdet skal bidra til å oppfylle flere nasjonale mål som:

- *Eit representativt utval av norsk natur skal bevarast for kommande generasjonar.*
- *Økosystema skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester.*
- *Ingen trua arter og naturtyper skal utryddast, og utviklinga til truga og nær truga arter og naturtyper skal betras.*

Opprettelsen av verneområdet bidrar til å nå internasjonale mål og forpliktelser, bl.a. nedfelt i konvensjonen for biologisk mangfold artikkel 8 om et sammenhengende verneområdenettverk, jf. også naturmangfoldloven § 33 bokstav g.

Ved å verne dette naturområdet mot ulike typer inngrep, gir verneområdet også et positivt bidrag til det nasjonale og internasjonale målet om å stanse tapet av naturmangfold, jf. naturmangfoldloven § 33 bokstav a, b og c.

Området vil bidra til å oppfylle det nasjonale målet vedtatt av Stortinget om 10 % vern av skog.

1.2 Verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget

Det foreslåtte verneområdet inkluderer viktige naturtyper og et stort antall truede og nær truede arter.

Vern av området bidrar til å redusere de negative effektene av klimaendringene, gjennom å sikre et nettverk av viktige leveområder for naturmangfoldet i norske økosystem. Det foreslåtte verneområdet har stor variasjon og rikt artsmangfold. Slike områder er robuste mot endringer i klimaet og bidrar til langsiktig bevaring av artsmangfoldet og opprettholdelse av de økosystemtjenester skogen gir. Vern av området vil bidra til langsiktig binding av karbon. Det meste av skogen i denne tilrådingen er gammel barskog, som ifølge rapporten Skogvern som klimatiltak (NINA rapport 752) har det største karbonlageret per arealenhet i levende biomasse. Etter figur 1 i den samme rapporten kan den gjennomsnittlige karbonmengden i levende biomasse i skog som blir vernet, estimeres til å være om lag 70 tonn karbon per hektar.

I denne verneplanen er verneverdiene for området knyttet til gammel rik lavlandsgranskog, kalkgranskog og rik blandingsskog, som vil bidra til å fylle mangler i vernet. Samtidig vil de bidra til å bevare trua og nær trua arter. Det er registrert 13 rødlistede arter i området.

Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfoldet i verneforslaget er innhentet fra:

Hofton T.H. 2012. Naturverdier for lokalitet Fyranflaget, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern2011. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.

De viktigste påvirkningsfaktorene på verneverdiene i området som foreslås vernet er skogbruk. Vern av det foreslåttatte området skal gjennom bestemmelser om slike tiltak sikre arealer med viktige vernekvaliteter og bidra til dekning av viktige mangler i skogvernet. Området vil bidra til langsiktig og effektiv bevaring av viktige naturtyper og levested for et stort antall rødlistede arter, og dermed redusere den samlede belastningen på arter som har risiko for å dø ut.

Verneforskriften åpner for at flere pågående aktiviteter kan videreføres. Tiltak som isolert sett vurderes å ha liten betydning for verneformålet, kan i sum og over tid medvirke til at verneverdiene forringes. For enkelte aktiviteter vil det derfor i tråd med prinsippene om samlet belastning være restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse. Dette er også i tråd med prinsippene om miljøforsvarlige teknikker og lokalisering, samt miljøforringer betaler der hvor det ut fra hensynet til verneverdiene er fastsatt bestemmelser om blant annet ferdsel og infrastrukturtiltak. Ut fra dagens kunnskap om arter og naturtyper i området vil de aktivitetene som i henhold til verneforskriftene kan videreføres, med liten grad av sannsynlighet ha vesentlig negativ innvirkning på disse artene, naturtypene og landskapselementene. Vernebestemmelsene tillater likevel ikke vesentlige inngrep i området.

Statsforvalteren vurderer det slik at vernet med stor grad av sannsynlighet vil føre til en positiv utvikling for artene og naturtypene, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Statsforvalteren anser at kunnskapsgrunnlaget er i tråd med kravet i naturmangfoldloven § 8. Statsforvalteren har ut fra en føre-var-tilnærming i verneforslaget vektlagt muligheten for flere påvirkninger av samme slag, eller en kombinasjon av flere ulike påvirkningsfaktorer (samlet belastning). Det foreligger ellers etter Statsforvalterens oppfatning tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet, påvirkningsfaktorer og effekten av vernet. Føre-var-prinsippet tillegges derfor ikke ytterligere vekt i denne saken.

For nærmere beskrivelse av verneverdier, påvirkningsfaktorer og effekter av verneforslaget, jf. naturmangfoldloven kapittel II, vises det til omtalen av det enkelte verneområdet i kapittel 6.

Dersom området ikke vernes, vil det være andre sektorlover som regulerer arealbruken fremover og som skal ivareta hensynene til biologisk mangfold.

1.3 Andre interesser

Kraft og energi:

Det er ingen kraftinteresser i eller i nærheten av området.

Mineral

Det er ingen kjente mineralforekomster innenfor området.

Landbruk

Området benyttes til beite. Beitebruken av området er begrenset til sau på utmarksbeite, uten inngjerding og installasjoner innenfor tilbudsområdet

Friluftsliv

Verneforslaget inngår i et mye brukt turområde der toppunktet er et populært turmål med utsiktstårn.

Telemast

Telia Towers har en installasjon i form av telemast og hytte i søndre del av verneforslaget.

Samiske interesser og villrein

Verneforslaget ligger ikke innenfor levereområde for villrein. Det er ikke kjent at det er samiske interesser i området.

1.4 Planstatus

Verneforslaget er avsatt til landbruk-, natur- og friluftsmål (LNF) i kommuneplanens arealdel. Deler av området er skravert som hensynssone/faresone for skred og ras.

2. SAKSBEHANDLING

2.1 Saksbehandlingsprosesser

Statsforvalteren fikk tilbud om Fyranflaget fra grunneierne den 19.04.2024. Det ble meldt oppstart for verneplanarbeidet den 20.05.2025, og verneplanen ble sendt på høring den 20.10.2025.

2.2 Konsultasjon med Sametinget og reinbeitedistrikt

Ikke aktuelt i foreslått verneområde da det ikke er reinbeitedistrikt eller er kjente samiske interesser.

2.3 Forholdet til utredningsinstruksen

Verneforslaget er utarbeidet i henhold til Utredningsinstruksen. I kapittel 1 og 2 begrunnes verneforslaget på overordnet nivå og sammenhengen med nasjonale og internasjonale mål om å ta vare på et utvalg av norsk natur belyses. Videre omtales kort hva som eventuelt skjer med verneverdiene hvis vernet ikke gjennomføres og hvilke virkemidler som eventuelt kan være

relevante. I kapittel 5 vurderes samfunnsnyttene av verneforslaget på et overordnet nivå, sammen med økonomiske og administrative konsekvenser. I kapittel 6 omtales og vurderes generelle kommentarer og konkrete merknader til verneforslaget fra berørte parter, myndigheter og interessegrupper. Etter avveininger mellom områdets verneverdier og andre samfunnsinteresser er det underveis i verneprosessen foretatt endringer i vernebestemmelser og avgrensning for verneforslaget.

Gjennomføringen i henhold til rundskriv T-2/15 om saksbehandlingsregler ved områdevern etter naturmangfoldloven, forvaltningsloven og utredningsinstruksen har medført inkluderende prosesser som sikrer en vellykket gjennomføring.

Gjennom verneplanprosessen er det foretatt en avveining mellom verneinteresser og andre bruker- og samfunnsinteresser. Verneforslaget er også i størst mulig grad tilpasset de ulike brukerinteressene i området. Kravene i naturmangfoldloven § 14 er dermed oppfylt.

2.4 Forvaltningsmyndighet

Aktuelle kommuner skal gjennom høringsprosessen gi tilbakemelding på om de ønsker å få tildelt forvaltningsmyndighet for nye verneområder i tråd med gjeldene politikk på området.

Forvaltningsmyndigheten fastsettes gjennom forskriften når områder vedtas vernet.

Tabellen nedenfor viser hvilke kommuner som har/ikke har forvaltningsmyndighet i dag og om hvorvidt de ønsker å ha forvaltningsansvaret for nye og eksisterende verneområder eller ikke.

Navn på område	Kommune	Har forv.mynd. i dag	Ønsker forv.mynd.
Fyranflaget	Krødsherad	Nei	Tilbakemelding ikke mottatt

3. VIKTIGE ENDRINGER UNDER BEHANDLINGEN AV VERNEPLANEN

3.1 Navn

I høringsprosessen har det ikke kommet inn innspill om endringer av navnet på verneområdet.

3.2 Avgrensning

Det er ikke gjennomført endringer i avgrensninger for området etter høring.

3.3 Verneforskriften

Det er ikke gjennomført endringer i verneforskriften for området etter høring.

4. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

4.1 Vurdering av samfunnsnytte og samfunnsøkonomiske konsekvenser

Området er i kommunenes arealplaner avsatt til Landbruks-, natur-, friluft- og reindriftsområder (LNFR-områder). Kartlegginger av områdets naturverdier er gjennomført i 2011. Bruksinteresser er klarlagt gjennom høring av verneforslag og annen kontakt med berørte parter.

Vernet vil begrense de fremtidige mulighetene for bl.a. skogbruk, oppdyrking til jordbruk, mineralutvinning, ytterligere regulering av vassdrag, nedbygging og annen omdisponering fra natur til andre formål. Det er ellers i verneplanprosessen lagt vekt på å imøtekomme andre interesser gjennom avgrensing og forskriftsutforming.

Statsforvalteren mener at verneforslaget slik det nå foreligger har små negative konsekvenser. Samlet sett vurderer Statsforvalteren det slik at de samfunnsøkonomiske konsekvensene av vernet vil være positive på sikt. Forslaget vil sikre natur som har en positiv samfunnsnytte, selv om denne ikke kan verdsettes. Forslaget vil samtidig bidra til oppfyllelse av nasjonale og internasjonale forpliktelser om å ivareta naturmangfoldet. Verneforslaget vil også sikre viktige områder for friluftsliv.

4.2 Forvaltningsmessige og budsjettmessige konsekvenser

De største kostnadene som følge av etableringen av verneområdet vil være utgifter til forvaltning for å opprettholde verneverdiene.

4.3 Avveining skogvern - skogbruk

Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet fikk den 1. juli 2020 i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet å utrede forvaltningstiltak knyttet til skogvern og konsekvenser for avvirkningen og skognæringens bidrag til det grønne skiftet. I rapport M-2007-2021 har direktoratene foreslått retningslinjer for avveininger.

I oppdrag fra Klima- og miljødepartementet datert 8.11.2021 ba Klima- og miljødepartementet om at forslaget iverksettes, med noen mindre justeringer. For privateid skog skal forslaget iverksettes for områder der det mottas tilbud etter 1. februar 2022, og ved vern av offentlig eid grunn for områder der det meldes oppstart fra og med samme dato.

Betydning for vern	Har	V1	V1S7	V1S6	V1S5	V1S4	V1S3	V1S2	V1S1 ¹⁾
		V2	V2S7	V2S6	V2S5	V2S4	V2S3	V2S2	V2S1 ¹⁾
		V3	V3S7	V3S6	V3S5	V3S4	V3S3	V3S2	V3S1
	Kan få	V4	V4S7	V4S6	V4S5	V4S4	V4S3	V4S2	V4S1
		V5	V5S7	V5S6	V5S5	V5S4	V5S3	V5S2	V5S1
		V6	V6S7	V6S6	V6S5	V6S4	V6S3	V6S2	V6S1
	Har mindre	V7	V7S7	V7S6	V7S5	V7S4	V7S3	V7S2	V7S1
			S7	S6	S5	S4	S3	S2	S1
			Har mindre		Kan få		Har		
			Betydning for tømmertilgangen						

Figur 1 Matrise for områdets betydning for tømmertilgangen og betydning for vern. Grønne områder angir områder hvor vern skal prioriteres fremfor skogbruk, røde ruter angir at tømmertilgangen skal prioriteres fremfor vern og gult felt angir områder som må vurderes nærmere av Statsforvalter.

Betydning for tømmertilgangen vurderes for det areal som er tilbudt, mens betydning for vern vurderes for verneverdig areal innenfor tilbudet. Området som nå foreslås for vern ligger innenfor de kategorier som skal prioriteres for vern (grønne ruter) og har kategori V1S3.

Område	Betydning for vern og tømmertilgang	Tilbudt areal	Foreslått for vern
Robøle	V1S3	1205	1071

5. Beskrivelse av det enkelte område med merknader

1. Fyranflaget, Krødsherad kommune

Totalareal 1071 dekar.

Skogareal totalt 1071 dekar.

Produktiv skog 1028 dekar.

Verneformål og særskilte verneverdier:

Formålet med forskriften er å bevare et område som inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, som representerer en bestemt type natur i form av gammel rik lavlandsgranskog, kalkgranskog, og rik blandingsskog, og som har særskilt betydning for biologisk mangfold.

Fyranflaget består av et stort og velarrondert område med verdifull lavlandsgranskog som har en rikelig andel av død ved. Området har også betydelig arealer med ulike typer kalkrik skog, som kalkgranskog og kalkfuruskog. Det er registrert 13 rødlistede arter i området.

Det tilbudte området oppfyller i ganske stor grad viktige mangler ved skogvernet. Dette gjelder særlig lavlandsskog og rike skogtyper, men også viktige forekomster av rødlistearter og til en viss grad også skog under naturlig dynamikk. Av prioriterte skogtyper dekkes lågurtgranskog og boreal naturskog godt, og høgstaudekog og boreal løvskog i liten grad.

Inngrepsstatus og andre interesser:

Bruksinteressene i verneområdet er i hovedsak knyttet til skogbruk, beite og friluftsliv. Mulighetene for å drive skogbruk utgår ved vern, og blir økonomisk kompensert. Beitebruken av området er begrenset til sau på utmarksbeite, uten inngjerding og installasjoner innenfor tilbudsområdet. Utkast til forskrift legger opp til at denne bruken kan opprettholdes.

Tilbudsområdet inngår i et mye brukt turområde der toppunktet er et populært turmål med utsiktstårn, benker og bål plass. Utkast til forskrift legger opp til at denne bruken kan opprettholdes, og at stier og utsiktstårn kan holdes ved like.

I søndre del av verneforslaget er det ei telemast og hytte. Utkast til forskrift legger opp til at vedlikehold av disse innretningene kan fortsette.

Sammendrag av høringsuttalelsene:

Området ble sendt på høring oktober 2025.

Verneplanen ble i tillegg til de sentrale høringspartene sendt på høring til *grunneiere, Akershus Bondelag, Akershus fylkeskommune, Akershus Idrettskrets, Akershus og Oslo orienteringskrets, Akershus sau og geit, Akershus Skikrets, Birdlife Oslo og Akershus, Buskerud Bonde- og Småbrukarlag v/ Kjetil Jørstad, Buskerud Bondelag, Buskerud botaniske forening, Buskerud fylkeskommune, Buskerud Orienteringskrets, Buskerud ornitologiske forening, Buskerud Sau og Geit, Buskerud Skikrets, DNT Drammen og omegn, DNT Oslo og Omegn, Drammen natur og ungdom, Drammen kommune, Eidsvoll kommune, Elvia AS, Feiring IL, Feiring Jernverks venner, Forum for natur og friluftsliv – Buskerud, Forum for natur og friluftsliv Oslo og Akershus, Føie (tidligere Hallingdal Kraftnett AS), Glitre Nett AS, Glitrevannverket IKS, Gol kommune, Jernverkshelga i Feiring, Krødsherad kommune, Krødsherad skytterlag, Lede AS, Lier kommune, Midtnett AS, Modum kommune, Natur og Ungdom (Østfold og Akershus), Naturvernforbundet i Buskerud, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, Naturvernforbundet Hallingdal, Nittedal kommune, Norefjell Nett AS, Norges Jeger- og Fiskerforbund Akershus, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Oslo og Akershus Bonde- og Småbrukarlag, Oslo og Omland Friluftsråd, Romerike sopp- og nyttevekstforening, Viken idrettskrets.*

I høringen som også gjaldt flere andre områder, kom det inn 8 innspill som var relevante.

Et sammendrag av disse pluss innspill ved varsel om oppstart som angår energi- eller mineralinteresser gjengis under her:

Bane Nor, Statens vegvesen, Jernbanedirektoratet og Språkrådet har gitt uttalelse, men har ikke hatt merknader til verneforslaget.

Norges televisjon AS (NTV) har sendt innspill om at de forbeholder seg retten til å komme tilbake til saken hvis eksisterende eller økt vegetasjon i verneområdet vil påvirke deres signaler negativt, herunder krav om at avbøtende tiltak i det digitale bakkenettet gitt forstyrrelser må dekkes av Statsforvalteren eller rette verneinstans.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) forventer at Norefjell Nett AS som er områdekonsesjonærer uttaler seg ved behov.

Telia Towers informerer om at de har ei telemast og hytte stående i verneforslaget, og at det vil være nødvendig å benytte helikopter og ATV i forbindelse med vedlikehold.

Teako minerals påpeker betydningen av å hensynta kjente og fremtidig mulige geologiske forekomster i det videre arbeidet med verneforslagene, for å unngå at det legges unødige hindringer for fremtidig lete- og gruvevirksomhet. Mener at det i kunnskapsgrunnlaget for den videre verneprosessen må redegjøres for potensialet for mineralforekomster, gruvedrift og mineralutvinning i områdene, samt innhentes fakta og opplysninger basert på mineralnæringen, Norges Geologiske Undersøkelse, Direktoratet for Mineralforvaltning og Norsk Bergindustri sin kunnskap og berggrunnskart.

Statsforvalterens kommentarer:

Statsforvalteren tar uttalelsene fra Bane Nor, Statens vegvesen, Språkrådet, Norges Televisjon, Jernbanedirektoratet og NVE til orientering.

Telia Towers: Statsforvalteren har vært i kontakt med Telia Towers og fått bekreftet og at det ikke vil være aktuelt med bruk av ATV i området pga. det bratte terrenget. Det er lagt inn en bestemmelse i forskriften om at vedlikehold av telemast og hytte vil være tillatt. Frakt av utstyr med helikopter i forbindelse med vedlikehold er tillatt så lenge helikopteret ikke lander i verneområdet.

Teako minerals: Når det gjelder innspillet fra Teako minerals, er det ingen kjente mineralressurser i området i henhold til NGU sine karttjenester. Verneplanen har i tillegg vært på høring til NGU og Direktoratet for mineralforvaltning, der ingen ga høringsinnspill.

Statsforvalterens tilråding:

Statsforvalteren tilrår at området blir vernet som naturreservat med navn, verneforskrift og vernekart i samsvar med høringsforslaget.

Vedlegg:

Vedlegg 1. Forslag til vernekart for Fyranflaget, Krødsherad kommune

Vedlegg 2. Forslag til verneforskrift for Fyranflaget, Krødsherad kommune

Vedlegg 3. Avveining skogbruk/skogvern.

Vedlegg 4. Høringsuttalelser samlet.